Lietas Nr. C29734513
Lietas arhīva Nr. C-3580-14/17

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2014.gada 21.janvārī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa, tiesnese Jolanta Zaškina, piedaloties atbildētājas pārstāvei zvērinātai advokātei Valsts amatpersona, izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu maksātnespējīgās SIA /Nosaukums A/ maza apmēra prasībā pret SIA /Nosaukums B/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa.

Maksātnespējīgās SIA /Nosaukums A/ administratore /pers. B/ iesniegusi tiesā maza prasību pret SIA /Nosaukums B/ par parāda Ls 1337,20 un nokavējuma procentu Ls 621,18 piedziņu sakarā ar maksājumu neveikšanu par piegādātajām precēm saskaņā ar SIA /Nosaukums A/ 2009.gada 7.aprīlī izrakstītajām pavadzīmēm. Prasība pamatota uz Civillikuma 1587., 1765., 1838. un 2021.pantu.

Rakstveida paskaidrojumos atbildētāja norāda, ka prasību neatzīst, jo 2009.gada 10.jūnijā starp pusēm noslēgts akts par savstarpējo ieskaitu. Turklāt prasītāja prasījumam esot notecējis noilguma termiņš. Iebildumi pamatoti uz Civillikuma 1846.pantu, Komerclikuma 406.pantu un Komerclikuma Pārejas noteikumu 16.punktu.

Prasītājas pārstāve lūgusi izskatīt lietu bez viņas piedalīšanās, norādot, ka prasība tiek uzturēta uz prasības pieteikumā norādītajiem motīviem un pierādījumiem, kas apstiprinot, ka starp pusēm nav bijis veikts ieskaits.

Tiesa uzskata, ka, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu, lietu var izskatīt bez prasītājas pārstāves piedalīšanās tiesas sēdē.

Tiesas sēdē atbildētājas pārstāve prasību neatzina un papildus paskaidrojumos par prasību norādītajiem argumentiem paskaidroja, ka 2009.gada 10.jūnijā starp pusēm noslēgts akts par savstarpējo ieskaitu. Saskaņā ar šo aktu par Ls 1276,35 tikusi samazināta prasītājas parāda summa pret atbildētāju un 2009.gada 7.aprīlī tikusi izsniegta prece atbildētājai bez pienākuma veikt par to samaksu. Tādējādi 2009.gada 7.aprīlī pušu savstarpējie prasījumi tikuši dzēsti ar ieskaitu.

Motīvu daļa.

Tiesa, noklausījusies atbildētājas pārstāves paskaidrojumus un pārbaudījusi rakstveida pierādījumus, uzskata, ka prasība ir noraidāma.

Starp pusēm nav strīda un to apstiprina lietas materiāliem pievienotās pavadzīmes Nr. AEN 540194, AEN 540185, AEN 540184 un AEN 540183, ka prasītāja ir piegādājusi atbildētājai preces par kopējo summu Ls 1337,32 (lietas 6.- 9.lapa). Nav strīda arī par to, ka atbildētāja pavadzīmēs noteiktajā termiņā samaksu nav veikusi.

Atbildētāja uzskata, ka prasība par parāda piedziņu pēc prasības pieteikumā norādītajām pavadzīmēm ir nepamatota, jo šis prasījums ir dzēsts ar pretprasījumu. Kā pierādījumu savam apgalvojumam atbildētāja ir iesniegusi 2009.gada 10.jūnija aktu (lietas 28.lapa), kura 3.punktā puses ir vienojušās, ka aktā norādītās pušu parādu summas ir dzēstas ieskaita rezultātā.

Minētā akta 1.punktā ir iekļautas visas prasības pieteikumā norādītās pavadzīmes, par kuru apmaksu ir celta prasība.

Saskaņā ar Civillikuma 1846.pantu ar ieskaitu jāsaprot prasījuma dzēšana ar pretprasījumu. Savukārt Civillikuma 1854.pantā teikts, ka ar pienācīgā kārtā priekš'a liktu un atzītu ieskaitu prasījums tiek dzēsts, pilnīgi vai pa daļai, tāpat kā ar samaksu, ar visiem blakus prasījumiem (1842.p.), un proti, no tā laika, no kura tam stāvējis pretim prasījums kā ieskaitāms.

Tādējādi prasība kā nepamatota ir noraidāma, jo 2009.gada 10.jūnijā puses ir vienojušās par savstarpējo ieskaitu (lietas 28.lapa). No minētā akta redzams, ka prasītājas prasījums, kas izriet no prasības pieteikumā norādītajām pavadzīmēm, tiek dzēsts ar atbildētājas pretprasījumu.

Prasītāja nav norādījusi, kālab uzskata, ka ieskaits nav noticis. Lūgumam par lietas izskatīšanu bez prasītājas pārstāves piedalīšanās pievienots SIA /Nosaukums A/ 2009.gada 2.jūnijā sastādītais pārskats par sabiedrības debitoriem (lietas 18.-23.lapa), kurā atbildētāja norādīta kā prasītājas debitore par summu Ls 1337,32. Tiesas ieskatā ar minēto dokumentu netiek apstiprināts prasītājas apgalvojums, ka ieskaits nav noticis, jo 2009.gada 10.jūnija ieskaita darījumu prasītāja nav apstrīdējusi un tās vienpusēja rīcība, iekļaujot atbildētāju prasītājas debitoru sarakstā, nepadara ieskaitu par spēkā neesošu. Turklāt debitoru sarakstā nav norādīts saistības rašanās pamats. Līdz ar to nevar izdarīt secinājumu, ka šajā sarakstā norādītais parāds ir saistīts ar prasības pieteikumā

norādītajām pavadzīmēm.

Pamatota ir arī atbildētājas norāde par noilguma iestāšanos, kas ir patstāvīgs pamats prasības noraidīšanai.

Saskaņā ar Civillikuma 1896.pantu noilgums sāk tecēt ar to dienu, kurā prasījums ir tā nodibināts, ka pret parādnieku, kas nav izpildījis savu pienākumu, nekavējoties var celt prasību, kaut arī tomēr vēl nebūtu ne parādnieks liedzies izpildīt, ne arī kreditors viņam to atgādinājis. Saskaņā ar to noilguma tecējuma iesākumam vajadzīgs: nosacītiem prasījumiem-lai nosacījums jau būtu noskaidrojies, bet terminētiem prasījumiem-lai termiņš jau būtu notecējis.

2010.gada 1.janvārī spēkā stājās Komerclikuma D daļa. Saskaņā ar Komerclikuma 388.pantu komercdarījumi ir komersanta tiesiskie darījumi, kas saistīti ar komercdarbību.

Nav šaubu, ka 2009.gada 7.aprīlī izrakstītās pavadzīmes ir komercdarījumi Komerclikuma 388.panta izpratnē, jo tie ir noslēgti starp komersantiem viņu komercdarbības ietvaros. Savukārt Komerclikuma 406.pants nosaka, ka prasījumi, kas izriet no komercdarījuma, noilgst triju gadu laikā, ja likumā nav noteikts cits noilguma termiņš.

Komerclikuma Pārejas noteikumu 16.punktā teikts, ja šā likuma D daļas spēkā stāšanās dienā Civillikumā vai citā likumā noteiktais noilguma termiņš nav notecējis, bet šā likuma D daļa nosaka īsāku noilguma termiņu, piemērojams šā likuma D daļā noteiktais noilguma termiņš, kurš skaitāms no 2010.gada 1.janvāra. Ja pēc šāda aprēķina noilguma termiņš iznāk garāks par līdzšinējo noilguma termiņu, noilguma termiņš izbeidzas tajā dienā, kad tas būtu notecējis saskaņā ar Civillikumu vai citu normatīvo aktu.

Visu četru pavadzīmju (lietas 6.-9.lapa) apmaksas termiņš ir 2009.gada 7.aprīlis. Tātad saskaņā ar Komerclikuma 406.pantu un Pārejas noteikumu 16.punktu prasījumiem, kas izriet no šīm pavadzīmēm, 2013. gada 1.janvārī bija iestājies noilgums. Prasība celta 2013.gada 2.septembrī, t.i., pēc likumā noteiktā noilguma termiņa notecēšanas.

Tādējādi prasība ir noraidāma arī, pamatojoties uz Civillikuma 1893.pantu, kurā noteikts, ka saistību tiesības izbeidzas, ja tiesīgā persona tās neizlieto likuma noteiktā noilguma termiņā.

Rezolutīvā daļa.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 193., 250.^{25} un 250.^{27} pantu, tiesa

nosprieda

noraidīt SIA /Nosaukums A/ maza apmēra prasību pret SIA /Nosaukums B/ par parāda piedziņu.

Spriedumu var pārsūdzēt Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentā 30 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese Jolanta Zaškina